

GAZETNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:

Miesięcznie	Zł. 1-10
Kwartalnie	Zł. 3-30
Półrocznie	Zł. 6-60
Rocznie	Zł. 13-20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1-50

Konto P. K. O. 410.288.

Redakcja i administracja: ul. Goldhamera 3.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.

Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:

Strona	Zł. 200—
1/2 strony	Zł. 100—
1/4 "	Zł. 60—
1/8 "	Zł. 30—
1/16 "	Zł. 15—
1/32 "	Zł. 8—
Przed drukiem 100 proc. druku.	Druk za słowo 30 gr.

Rok VII

Tarnów, piątek dnia 18 maja 1934 r.

Nr. 19

Daremny apel.

Posiedzenie Rady miejskiej nie przyniosło zaszczu "twórcom" tej Rady. Blok gospodarczy, a właściwie zespół bloków załozny przedstawiał wydok. "Przywódcy" drżeli, by "dyscyplina" nie pękła, bo to przecież sami ludzie "fachowi", ponadpartijni, mający jedynie dobro miasta i Państwa na oku.

I dziwić się musimy odwadze "prowodyrów" blokowych, którzy przy wyborze drugiego wiceprezidenta napędzali radnych do głosowania na p. Dra Silbigera, obarczonego kahalami N.N. pozykami, a którego nazwisko nie mogło znaleźć się nawet na liście kandydatów do Rady miejskiej. My rozumiemy dobrze stanowisko tych panów, którym miasto ma do zawdzięczenia, że Rada miejska taki ma dziś wygląd. Z początku dokladali wszelkich starań, by pozbawić Żydów należnego im przedstawicielstwa w Zarządzie miasta. A gdy już musieli się zgodzić na ustępstwo, to niechętnie przynajmniej tym żydowskim wiceprezydentem będzie człowiek, do którego nikt niema zaufania, który żadnego nie będzie miał wpływu w Zarządzie miasta. Przy obecnej konstelacji w Radzie miejskiej musieli ustąpić i rzucić ochlap moszkom.

Almimo to pękła dyscyplina. Nie pomogło słobowanie, zaklęcia i groźby — trzech radnych nie mogło się przezwyciężyć, nie mogło zgwałcić swego sumienia. Wytrzymał trzy głosowania i wykazał, że uczciwie i poważnie traktują dobro miasta i Państwa. Pełne uznanie tym trzem nieznanym obywatelom za ich godne i mężne stanowisko. Chyba żaden „ponadpartijny” argument „dyscypliny” partyjnej nie wpłynę na ich nastawienie do osoby drugiego wiceprezidenta.

P. Dr Brodzkiński wybrany został prezydentem miasta. Pierwsz wysunęliśmy tę kandydaturę i cieszymy się doprawdy, że miasto otrzymało nareszcie wodzara sumiennego i uczciwego, który swę zdołności poświęcił chce dla dobra miasta i Państwa. Ciężką i żmudną będzie praca nowego prezydenta. Miasto zadłużone, dochody małe, w biurach miejskich pełno niepotrzebnych, zbędnych sil — a przeprowadzenie koniecznych redukcji nie jest rzeczą łatwą. Ale ufamy w bestronność nowego prezydenta, wierzymy, że mocną ręką wyprowadzi miasto z chaosu i skieruje gospodarkę miejską na mępo, racjonalne tory. Obywatełstwo żydowskie ma do p. Dra Brodzkińskiego pełne zaufanie i wyraża szczere zadowolenie z wyboru p. Dra Brodzkińskiego prezydentem miasta.

Osoby zupełnie niezdziałe to „żydki” nasze na Radzie miejskiej. Boli nas niezmiernie, że tak nazywać musimy naszych „przedstawicieli”. Ale kto ich widział na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej, kto przypomniał sobie znaczenie radnych żydowskich w poprzedniej Radzie, kto przypatrywał się niktnej roli obecnych radnych żydowskich, ten musiał rzucić w ich stronę to hanbiące nas wszystkich przewisko „moszki”. Przez długie lata Żydzi w Tarnowie odgrywali na Radzie miejskiej należną im rolę, współpracowali nad rozwojem miasta, nikt nie kwestjonował ich prawa do przedstawicielstwa w Zarządzie miasta. Zwalczaliśmy już różne kłiki żydowskie na Radzie miejskiej. Ale żadna z tych kłik nie rezygnowała tak łatwo z przysługujących Żydom praw. Obecna kłika moszkowska, to już tak darmo oddała się na łaskę i niefasę pury, że Żydom wszystko odebrała, bez rozważań i w drodze także drugiego wiceprezidenta, ale tylko w osobie p. Dra Silbigera i niewiadomo, czy władze nadzorze uchwały dla Tarnowa z ludnością poniżej 50.000 drugiego wiceprezidenta) — no i odebrała Żydom dwóch ławników. Toć w poprzedniej Radzie, w której rzadzili zdanem obecnym „filosofickim” sanatorom endecy i sjonisci — wiceburmistrz miasta był Żyd i trzech było ławników Żydów. Teraz taka zapanowała młodość do Żydom, tak czule i „bratersko” spacerują sobie Żydom z BBWR do ZBBWR i naodwrot, że w tym uścisku „młodym” stracili Żydzi wogóle własne przedstawicielstwo w Zarządzie miasta.

Dla czego żydowscy radni zrezygnowali ze stanowiska ławników w Zarządzie miasta? Dla czego w ostatniej chwili nie wysuwają na stanowisko wiceprezidenta osoby, na którychby się każdy sumienny radny mógł zgodzić? Dla czego nie stają na straży słusznych interesów żydowskich? Dla czego nie zapominają na chwilę o swych prywatnych interesach?

Toć mogą w obecnej Radzie odegrać dość ważną rolę, bo są języckiemu u wagi i mimo swej małej liczby, mogą wywalczyć niejedno ustępstwo. Wystarczy tylko, gdy Żydzi wstrzymają się od głosowania, a sytuacja na Radzie może się zmienić.

Lećz do kogo my apelujemy? Do kogo wołamy o bestronność, o sierpiezenie interesów żydowskich? Czy można wzruszyć sumienie moszkom, którzy ślepi i głusi są, gdy chodzi o słusznego interesu żydowskiego?

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY JÓZEFA KORNIŁY przy ul. Bernardyńskiej 19. przyjmię praktykanta.

skiej. Am-haarcut szerzy się zastraszająco. My, „Am hassefer” — naród książki — przestajemy powoli nim być. Działaj symbolem narodu przestaje być książka, na jej miejsce przychodzi mundur — tak, jak wszędzie indziej. Jednem słowem, zazwyczaj się „europeizować”. Miernikiem człowieka przestają być intelektualno-etyczne walory, został nim mundur i odznaka partyjna. Podczas gdy wszyscy inni uznawali heroizm wojny i przelew krwi i wierzyli, że tylko w niej potrafi się rozwinąć i okazać prawdziwy człowiek, myśmy byli chorożymi pokoju. „Ejn klich mazlik brach, da szalom”. Teraz i u nas wre walka, walka wszystkich przeciwko wszystkim, walka — już dawno nie leszejm szłałam — trwa ona siłą inercji bez sensu dalej. Nie pamiętają ci wszyscy, że walką tak burzą to, co nam wszystkim jest drogę, naszą wspólnotę i przyszłość narodową. (Trudno już nawet mówić o wspólnotcie, gdy nienawiść stała się tak ogromną). Uwidacznia się tu wpływ doktryn, rzeczywistości żydowskiej zupełnie nie odpowiadających. Szczęście jeszcze, że tym siłom odródkowemu przeciwstawia się nienawiść całego świata przeciwko nam wszystkim zwróceniu.

Minał rok, znowu mamy Szawuot, święto Tory i wiosny. Wiosna budzi nadzieję, że i my, jak cała natura potrafimy obudzić się z letargu. Zręczymy z siebie obce, nam nie licujące wpływy, wśród których musielibyśmy zamarać i zginąć. W imię naszego starę kultury potrafimy się zjednoczyć. Przejawmy się, posiadaliśmy prawdziwą, bo wypływającą z imię, potęgi wewnętrznej dyscypliny, nie te zewnętrzne dyscypliny, której się daremnie szuka. Wraz z tą dyscypliną odzyskalibyśmy i naszą wewnętrzną wolność, bez której zewnętrzna nie jest do pomysłenia. Mo prawdą jest co rabi Jehosua ben Lewi powiada: Al tichur al haluchot, ale chejrat al haluchot — takta przykazań przynoszą nam wolność... r.

24 czerwca wybory do kahal.

Wbrew wszelkim pogłoskom tendencyjne rozsywanym przez niektóre zainteresowane sfery, ustalony kalendarz wyborczy będzie utrzymany i dnia 24 czerwca odbędą się wybory do kahal. Dalsze czynności wyborcze uzależnione są od władzy nadzorczej, która obecnie rozpatruje zażalenia przeciw decyzjom komisji reklamacyjnej. W najbliższych już dniach akta wyborcze powrócą do kahal, a wówczas komisja wyborcza sporządzi dodatkowy spis wyborców i przystąpi do dalszych czynności wyborczych.

Kilka myśli na Szawuot.

Szawuot — świętom? Wszak w tym dniu zostaliśmy obdarzeni Torą, która dla jednych jest zupełnie niepotrzebnym balastem, dla drugich źródłem strachu ze względu na niepewność życia przyszłego, dla trzecich wręczce niezmiernie. Drugim i kochanym ciężarem, ale przecież — ciężarem. Jak bardzo ten ciężar był zawsze odczuwany wskazuje legenda, że Żydzi niedobrowolnie przyjęli Torę u stóp Synaju i zostali do tego zmuszeni przez Boga groźbą przywołania ich Synajem. Przejawmy ją zostaliśmy nietylko odesobnieni od wszystkich narodów, ale przez wszystkich także znieuawieni, bo nie rozumieliśmy i źle rozumieli. Od zarania naszych dziejów aż po dziś dzień musielibyśmy tylko ołtary dla niej składać.

A przecież na przekór wszystkiemu dzień, w którym zostaliśmy nią obarczeni świętujemy i jesteśmy wdzięczni, że my i tylko my pierwsi rozwinieliśmy jej sztańdar. Gdyż nie wolno zapomnieć, że wprawdzie przez Torę, jak i przez każdą wyższą kulturę, życie staje się o wiele trudniejsze i cięższe, ale tylko dzie-

ni wartościom nie czyni zawyżam, dostaje życie swój należyty sens, który wcześniej jedynie dopiero godnym, aby o nie walczyć. Nasza narodowa kultura o nią oparta i tysiącami więzów z nią związana weszła nam w krew i stała się nam tylko droższą, że o nią cięża- bnie kochać. Naszemu „młodym” żydów, którzy w jej obronie na „Kidusz Haszem” popłynęli, spaja nas tylko silniej w jeden naród, a naród ze swoją kulturą

A czy spoidło jest tak silne, aby przeżwać swę czasę? Ogarna nas pewne wątpliwości, gdy się bliżej przypatrymy życiu. Asymilacja święci triumfy na każdym polu. Wprawdzie ruch narodowy prawie że usunął partię asymilatorską z życia politycznego, ale asymilacja stała się jeszcze groźniejsza, bo wtargnęła w sferę narodową. Młódzież się hebraizuje, ale staje się obcą duchowo żydowskiemu. Tnach i literatura rdzennie żydowska ustępuje miejsca literaturze owianej nie tylko obcym, ale czasem i wrogim nam duchem, chociaż w szacie hebrajskiej czy żydow-

ESWU Specjalny proszek do czyszczenia emalowanych wanien kąpielowych poleca

S. WAREHAUPT
ZAKŁAD INSTALACYJNY
TARNÓW, Narutowicza 31. Tel. 280

Pierwsze posiedzenie Rady miejskiej.

P. Dr Mieczysław Brodziński prezydentem miasta, a **pierwszym wiceprezydentem** p. **Mgr. Tadeusz Kołodziej**. — Kandydatura p. **Dra Zygmunta Silbigera** na drugiego wiceprezidenta.

Oczekiwane z napięciem przez ludność miasta pierwsze posiedzenie Rady miejskiej, poprzedzone długotrwałymi naradami, konwentykami — no!... intrygami, odbyło się nareszcie w sobotę dnia 12 bm.

Głównie wejście, korytarz i sala pięknie udekorowane zieloną, koralową i białą wstęgą skrzuplatą i podwójną; po głównym wejściu i na prawo od niego sale obrad. Z powodu szczupłości sali ilość biletów dla gości minimalna. I to wielkie rzeknie ludności zebrane przed budynkiem Magistratu, z zadróżką patrzyły się na tych nielicznych „szczęśliwców”, którym udało się uzyskać bilet wstępu.

Jeszcze przed oznaczoną porą zbierając się radni i goście, Radni socjalistyczni wyruszyli w corpore z czapkami i oznamami w butelkach. Dom Róbowiczego w otoczeniu większej ilości swych zwolenników, których policja na rogu ulicy Goldhamera i przed budynkiem Magistratu rozpędziła. Sale głównego sekretariatu miejskiego oddano do dyspozycji klubu radnych socjalistycznych, zaś klub radnych sanacyjnych obradował w gabinecie drugiego wiceprezidenta.

W sali obrad, ześwieczone oświetlenie i zielenią ozdobione, ustawiono po prawej stronie 23 krzesła dla radnych sanacyjnych, a po lewej 17 dla radnych socjalistycznych, w tyle zaś stół dla prasy i ławki dla gości.

Otwiera posiedzenie prezydent p. Milanicz, który po przywitaniu obecnych i stwierdzeniu obecności wszystkich radnych, odczytuje zarządzenie p. wojewody w sprawie wyboru zarządu miejskiego, poczem przystępuje się do wyboru przewodniczącego posiedzenia.

Prezes klubu radnych sanacyjnych p. Smalec wysuwa imieniem swojego klubu kandydaturę ks. prałata Dra Lubelskiego, zaś p. Skwirut imieniem klubu PPS i Bundu kandydaturę p. Załęskiego. Przewodniczącemu dnia został wybrany ks. prałat Dr Lubelski, który też zaraz obejmuje przewodnictwo.

Z kolei rada przystępuje do ustalenia ilości wiceprezydentów. Imieniem klubu BBWR p. Smalec występuje z wnioskiem o wybór dwóch wiceprezydentów, uzasadniając wniosek swój tem, że Tarnów liczy obecnie ponad 50,000 dusz i posiada wielką ilość przedsiębiorstw, a prezydent z jednym wiceprezydentem nie potrafiłby podać wszystkim agendum miejskim.

Przeciw temu wnioskowi występuje imieniem klubu radnych socjalistycznych p. Batist, który występuje z wnioskiem o drugiego wiceprezidenta jest zupełnie zbędny i nie przynosi miastu na niego potrzebny wydatek. W Tarnowie zawsze był tylko jeden

wiceprezydent i jakoś agendy były dobrze prowadzone z mniejszym jeszcze personelem urzędniczym. A agendy miejskie wcale nie zostały rozszerzone, lecz przeciwnie, po części zostały nawet zmniejszone. W okresie depresji finansowej i zadłużenia miasta należy poczynić wszelkie możliwe oszczędności, a nie narządzać miastu nowe wydatki.

Stanowisko drugiego wiceprezidenta — wyodrębnił dalej p. Batist — przeznaczone jest dla przedstawicieli ludności żydowskiej, która od dziesiątek lat miała swojego wiceprezidenta. Ale w tym celu nie trzeba chyba kreować nowego stanowiska drugiego wiceprezidenta. Przecież można wybrać Żyda na stanowisko jedynego wiceprezidenta, jak zresztą było dotychczas przed dziesiątkami lat.

Ustanowienie dwóch wiceprezydentów jest zresztą niezgodne z przepisami ustawy, która zezwala na wybór dwóch wiceprezydentów jedynie w miastach, liczących ponad 50,000 dusz, a Tarnów według wykazu statystycznego ma tylko 47,000 dusz.

Na stanowisko drugiego wiceprezidenta panowie z klubu BBWR wysuwają p. Dra Silbigera, na którym ciążą ciężkie zarzuty, z których dotychczas się nie oczyścił i dlatego nie zastępuje na to stanowisko. W głosowaniu wniosek p. Smalec o ustanowienie dwóch wiceprezydentów przeszedł większością głosów.

Następnie Rada przystąpiła do ustalenia wysokości uposażeń dla prezydenta i wiceprezydentów. Imieniem klubu BBWR p. Smalec wnosi o przyznanie prezydentowi uposażenia V stopnia z 20 proc. dodatkami (840 zł. miesięcznie), a wiceprezydentowi VI stopnia szczebel A z dodatkami mieszkaniowym, oraz 50 zł. co wynosi łącznie przeszło 500 zł. miesięcznie.

Przeciw temu wnioskowi występuje p. Dr Ciolkosza (PPS), która twierdzi, że w myśl ustawy należy przyznać prezydentowi miasta Tarnowa, liczącego tylko 47,000 dusz, VI stopień, a więc 450 zł. wiceprezydentowi zaś VII stopień, t.j. 335 zł. Zresztą Tarnów, który jest zadłużony i niema pieniędzy dla bezrobotnych, nie może sobie pozwolić na tak wysokie uposażenia. Przed wyborami BBWR wystąpił z wnioskiem o zmniejszenie i na samych wyjątkowości dzieje miejskiej. Hasła te należy realizować we wszystkich dziedzinach, a prezydent miasta nie może stanowić wyjątku.

W głosowaniu został przyjęty wniosek p. Smalec 23 głosami BBWR. Prezydent miasta otrzyma więc 840 zł. miesięcznie, wiceprezydenci zaś po przeszło 500 zł.

Z kolei Rada przystąpiła do wyboru zarządu miejskiego. W tem miejscu przewodniczący ks. Dr Lu-

Dwór Pleśna

przyjmuje na pensję dorosłych i dzieci. — Ceny przystępne!

Kuchnia wykwintna.

Inform. udziela i zgłoszenia z grzecznością przyjmuje:
DORA UNGEROWA ul. Krakowska 2 m. 10

belski powołuje na asesora dnia pp. inż. Kulka i Szumalskiego. Imieniem BBWR p. Smalec wysuwa kandydaturę p. Dra Mieczysława Brodzińskiego na prezydenta, zaś imieniem klubu PPS i Bundu p. Skwirut wysuwa kandydaturę b. posła Adama Ciolkosza. A gdy przewodniczący oświadcza, że kandydatura p. Ciolkosza jest nieważna, gdyż p. Adam Ciolkosz utracił prawa obywatelskie, wszyscy radni socjalistyczni wstają z miejsc i urządzają owację na cześć uwiecznionego b. posła Ciolkosza.

W głosowaniu p. Dr Brodziński uzyskał 23 głosów BBWR, a b. poseł Adam Ciolkosz 17 głosów socjalistycznych. Prezydentem miasta został więc wybrany p. Dr Mieczysław Brodziński.

Po 10-minutowej przerwie przystąpiono do wyboru I wiceprezidenta. Kandydatem BBWR był p. Mgr. Tadeusz Kołodziej, a socjalistycznym p. prof. Kasper Ciolkosza. Wynik głosowania był ten sam. P. Mgr. Kołodziej uzyskał 23 głosy, a p. prof. Ciolkosz 17 głosów.

Przewodniczący więc ogłasza, że I wiceprezydentem miasta został wybrany p. Mgr. Tadeusz Kołodziej.

Po dalszej przerwie Rada przystąpiła do wyboru II wiceprezidenta. Imieniem BBWR p. Smalec wysuwa kandydaturę p. Dra Zygmunta Silbigera (na ławach PPS i Bundu okrzyki pluć! N. n. pozycje), socjalistą zaś wysunął kandydaturę p. prof. Ciolkosza.

Przy głosowaniu p. Dr Silbiger uzyskał 16 głosów, a p. prof. Ciolkosz 17 głosów, 6 kartek było czystych, a I nieważna.

Poniżej żaden z kandydatów nie otrzymał wymaganej ilości głosów (21), przystąpiono do powtórzonego głosowania, które również nie dało rozstrzygającego rezultatu, gdyż p. Dr Silbiger uzyskał 20 głosów, a p. prof. Ciolkosz 17 głosów.

Zgodnie z ustawą przystąpiono po przerwie po raz trzeci do głosowania. W myśl ustawy przy trzecim głosowaniu głosuje się tylko na jednego kandydata, który w poprzednim głosowaniu uzyskał największą ilość głosów. W niniejszym więc wypadku można było głosować jedynie na kandydata p. Dra Silbigera. Wobec tego socjaliści oświadczyli, że przy tem głosowaniu wstrzymują się od głosowania.

Dla uratowania zagrożonej kandydatury p. Dra Silbigera, zabrał głos p. Żins i oświadczył, że prawdziwie był N. n. pozycje, ale nie karygodnego w tem

Rabin Dr M. Weisman.

Na szczytach Synaju.

Przeszło 3000 lat mija od chwili, gdy Izraelici wyprowadzeni z niewoli egipskiej stanęli u stóp Synaju. Tradycja przypisuje dzieło Mojżesziowi, w którym widzi wielką osobistość, wybacwc Izraela, organizatora narodu, twórcę naszej religii. Przez długi czas powątpiewano, czy stoimy tu wogóle na gruncie historycznym, czy też legenda narodoła twórcę postać stworzyła, wyolbrzymiła i postawiła na pierwszym miejscu naszej historii. Badania historyczne jednak wykazały, że dzieło niewoli i wyjścia z Egiptu zawierają całą szereg dat, które można uważać za pewne. Stwierdza to wiele źródeł pozabiblijnych, a w jednym figuruje nawet imię Mojżesza. Także i starożytni historycy i kronikarze wiązali ten wielki czyn Exodusu z jego osobą.

Historyczność tej postaci wynika także pośrednio z właściwej oceny ówczesnych stosunków, które dają się zrozumieć tylko w związku z wyjątkową indywidualnością „cięża białej” nam kreśli w Mojżeszu. W Egipcie Izrael nie był jeszcze narodem, lecz tylko zbiorowiskiem uciśkiwanych niewolników, w których należało dopiero budzić świadomość wspólnoty ideałów i poczucie solidarności narodowej. Proces tego rodzaju bywa dziełem siłnej jednostki, która stanowiąc na czele mas, potrafi niać umiejętnie pokierować aż do osiągnięcia wyzwoleńczego celu. Wyjście z Egiptu, wydarzenia na górze Synaj i walki z Amalekitami można rozumieć jedynie w związku z jednolitym, silnym kierownictwem. Rozróżnione po Egiptie pokolenia hebrajskie nie byłyby w stanie dokonać samoradnie takiego dzieła. Tęta! trzeba było dusza, który umie zawiązać masą, ją oprowadzić, pogodzić sprzeczne interesy poszczególnych pokoleń i wytworzyć w nich (czasami działając się dopiero w obliczu wroga) pewną wspólność interesów związanych z ich bytem i przyszłością.

Wszystko to nabiera głębszej treści, gdy sobie uświadomimy istotę tej wzniosłej i światłej postaci, jaką był Mojżesz. Wiąże się ona z jego dziełem religijnym podczas pobytu na pustyni i z objawieniem nowego Boga i Prawa. I tu również mamy dowód historyczności postaci Mojżesza: Gruntowne przemiany na polu religii i wychowania nigdy nie dokonywają

się samoradnie. Bezspornie są skłonności takie uśpięne w każdym narodzie, ale budzą się one dopiero, gdy się zjawia Duch, który potrafi je wydobyc, poznać i ukształtować, by je moc potem narodowi zwiastować. Postać taką nazywamy zwykle reformatorem, gdy innowacje obejmują tylko pewien zakres życia ludzkiego, Twórcą, gdy są one pomyślane dla całokształtu życia ludzkiego we wszystkich jego dziedzinach.

Mojżesz był Twórcą. Stworzył on bowiem dzieło wielkie, owocne i wieczne, które pod wpływem jego autorytetu i pod naciskiem późniejszych wydażeń stało się podstawą ustroju państwowego i religijnego Izraela. Wprawdzie ustrój polityczny nie utrzymał się samodzielnie, ale ustrój religijny przetrwał wieki i tysiąclecia, dodając narodowi nowych sił i impulsu do życia.

Każdy należy rozstrzygnąć te zagadki historyczną? Czy tłumaczy ją uniwersalna charakter religii stworzonej przez Mojżesza, która potem w zreformowanej zmienionej szacie zdołała świat zawałować? Czy też twierdzić, że sam Mojżesz, na samej wyjątkowości postaci jej Twórca? Odpowiedź na obywatelstwa wypadnie w równej mierze pozytywnie. W zakonie mojszowszym już od samego początku tkwiło coś, co go uprawniać miało do wyjątkowego rozwoju. Była to siła, ta moc, dzięki której potrafili on potem zwyciężyć się takich wyzryn czystości, potęgi i wpływu, jakie w rzeczywistości osiągnął. Innymi słowy: Mojżesz sam musiał dać swemu narodowi wartości, które jego religie wyróżniły i wyniosły ponad wszystkie religie świata starożytnego. Zawiera ona bowiem jedynie w swoim rodzaju rysy, które zapewniły jej taki świetny rozwój w historii, gdzie stała się klejnotem nietykalo Izraela, ale całej ludzkości. Bóg Mojżesza to nietykalo Bóg siły i mocy, ale to przedewszystkiem Bóg miłosierdzia i pomocy, Bóg w którym idea miłości górną ponad wszystkim. Bóg to jedyny w swoim rodzaju, bo wszystkich innych wyklucza, czem stwierdza jednolitość Opatrzności w naturze i świecie. Bóg jest zatem źródłem prawdy, oraz Najwyższym Sędzią dla dobrych i złych; wychodzi do Bóg nie podpadający pod nasze myślenie i zwoźnicze zmyślenia, lecz Bóg duchowny, który żyjąc w człowieku równocześnie go przewyższa i przetrasta, bo nim kieruje.

Istotne rysy religii mojszowskiej trzucą już do-

stateczne światło na postać samego jej Twórcy. Wiąże się to właśnie z odpowiedzią na pytanie: o ile wyjątkowości postaci przyczyniła się do utrwalenia jej dzieła, jej religii. Tu należy zwrócić uwagę na źródło, na pochodzenie tej religii, to znaczy, w jaki sposób ta nowa i wzniosła wiedza o Bogu przeniknęła istotę Mojżesza, aż się stała jego własnością duchową.

Wielki drogą prowadzą do wyjaśnienia tej kwestii. Zniechęcając racjonalizm — naukowcy, Historycy, którzy bez uprzedzenia przystępują do badania faktów historycznych, staje tu wobec zagadki. Musi on przyznać, że przedmiotem jego badań jest w tym wypadku postać w historii nieprzeciętna — geniusz. Tę niezbadaną tajemnicą jest u geniusza właśnie źródło jego wielkości. Każdy geniusz jest dla historii zagadką, ale największą zagadką jest geniusz religijny. Bo jeśli każdy genialny twór daje się przynajmniej częściowo wytłumaczyć na ile wyjątkowości, to samemu historykowi religijnemu jest ciężko, co przetrasta współczesny i ich uśmiewczość, co stawia się udziałem geniusza, wprzeczając jako ideal całej wieki i tysiąclecia, coś, do czego ludzie przeciętni mogą wnieść się powoli tylko i stopniowo.

Historja staje tu zatem przed tajemnicą, przed misterjum. Rozwiązanie można otrzymać tylko wtedy, gdy tę lukę wypełnimy czynnikami, nie dającym się już udowodnić w sposób ściśle historyczny. Są momenty w życiu ludzkości — powiada nowoczesny historyk — gdzie historia przechodzi w historję i gdzie tylko czekać, przykładać, retrospektywę może oświetlić pewne historyczne procesy, których rozum w żaden sposób pojąć nie możemy. Tu właśnie zachodzi ten wypadek. Tylko bezpośrednie zetknięcie się człowieka z Bogiem jest w stanie stworzyć prawdziwe poznanie boskości albo przynajmniej zbliżyć do jej poznania. U Mojżesza stało się to wtedy, gdy mu się udało wyjść poza własne „ja”, poza najbardziej zacięte odczucie, poza współczesny sobie wiek. Wtedy dopiero poczuł, że Bóg Izraela, to Bóg życia, to Bóg twórcy, który przykładał małych na celu uszlachetnienia i uściszczenia człowieka. Wtedy dopiero usłyszał w bezpośrednim Objawieniu na górze Synaj ów donosny Głos, który wołał: „Jam jest Wiekniący Bóg Twój, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej, z domu niewoli!”

nie było, czego dowodem jest pismo p. prokuratora do p. Dra Silbigera, w którym zawiadamia, że wszelkie dochodzenia przeciw niemu prowadzone zostały umorzone. Nie jednak odczytanie tego pisma nie pomogło, gdyż wynik głosowania był ten sam. P. Dr Silbiger nie uzyskał wymaganej ilości głosów (21), lecz 20.

Wobec tego o godz. 1 w nocy przewodniczący odczytał posiedzenie na 4 dni.

Prezydent p. Dr Mieczysław Brodzinski urodził się dnia 5 grudnia 1895 r. w Gorze Ropczyckiej. Szkołę średnią ukończył w Debicy, a wydział prawny na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Od roku 1912 pracował w tajnej organizacji „Związek walki czynnej” i w jawnej organizacji „Strzelec”, gdzie ukończył kurs szkółki podoficerskiej. Dnia 21 sierpnia 1914 r. wyruszył na front jako legionista I brygady. W legionach i w wojsku polskim służył bez przerwy do dnia 5-go lutego 1921 roku, w którym został odznaczony krzyżem Niepodległości i pięciokrotnie krzyżem Walecznych, poczem poświęcił się zawodowo sędziowskiemu. Jako sędzia pracował w Debicy, Krakowie, Pilźnie i Tarnowie, gdzie piastował godność kierownika Sądu grodzkiego, a w styczniu 1934 został zamianowany sędzią okręgowym i w tym charakterze przeniesiony do Krakowa od 1 maja br.

fr.

Uchwały Rady Partyjnej.

W niedzielę, 13 bm., obradowała w Krakowie Rada Partynia organizacji sionistycznej przy licznym udziale członków. Po wyczerpującym trzygodzinnym pięknym referacie тов. Dra I. Schwarzbarta powzięto następujące rezolucje:

1. W chwili ogromnego zapotrzebowania sił roboczych w Palestynie, rząd mandatowy mimo rzeczywistych przedstawień Egzekutywy Agencji Żydowskiej przyznał tylko 50000 certyfikatów na bieżące półrocze. Jest to sprzeczne z ogłoszoną przez władzę mandatową zasadą, iż imigracja winna się stosować do gospodarczej pojemności kraju i że zobowiązaniami, dane mi przez rząd Jego Królewskiej Mości w liście Mac Donalda do prof. Weizmana. Ostatni krok rządu mandatowego jest dalszym ogniem w systemie rządów mandatowych, zmierzającym do tamowania rozwoju Żydowskiej Siedlby Narodowej.

Przeciw temu zamachowi na wolny rozwój żydowskiej Palestyny zakłada Rada Partynia stanowczy protest i wyzywa Egzekutywę Agencji Żydowskiej do stanowczej walki o zmianę nieprzychylnego systemu rządów mandatowych w stosunku do Żydowskiej Siedlby Narodowej.

2. Rada Partynia uchwala przestrzeganie zasady „lawdah iwritih” w życiu gospodarczym Palestyny zgodnie z uchwałami II Konferencji światowego Związku Ogólnych Sionistów za narodowy posuniął i zakłada protest przeciw tym zarządzeniom władzy mandatowej, które stanowią zamach przeciw tej zasadzie, jak ostatnie rozporządzenia w sprawie miszmarot.

3. Rada Partynia upatruje w utworzeniu jednolitego ruchu i Związku Światowego Ogólnych Sionistów, opartego o wspólny program i zasadę dyscypliny konieczność życiową ruchu sionistycznego i wyzywa Kierownictwo Związku do kontynuowania wysiłków w tym kierunku. Z tego względu Rada Partynia upatruje w tworzeniu jakichkolwiek separtystycznych organizacji ogólnosionistycznych za szkodliwy krok i uchwala zwalczać podobne próby.

P. Zins grozi rezygnacją.

Radii żydowskiej zebrał się, by się zastanowić nad sytuacją, wytworzoną po upadku kandydatury p. Dra Silbigera na wiceprezenta miasta na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej. Utworzyli się dwie grupy. Jedna za, a druga przeciw p. Drowi Silbigerowi. P. Zins oświadczył tedy, że jeżeli p. Dr Silbiger nie będzie wiceprezydentem miasta, wówczas złoży swój mandat radzieckiej.

Faktycznie niebezpieczna groźba. Bo co miasto pocinnie bez opieki p. Zinsa?

W czasie sprzeczki zabił brata.

Dnia 16 maja wieczorem rozegrał się w Tarnowie krwawy dramat. Skwerem przy ul. Krakowskiej wracali do domu dwóch braci: Stefan i Franciszek Kubisiowie wraz z ojcem swym Janem. Bracia byli trochę podchmieleni i w czasie podziału zarobków doszło między nimi do sprzeczki.

W pewnej chwili Stanisław dobył noża i zadał ojcu cios w nogę. W obronie ojciec stał starszy syn, Stanisław nie zdając sobie sprawy ze swego czynu, utopił noż w piersi brata. Franciszek padł na tawim. Z rany trysnęła obficie krew. Po dokonaniu strasznego czynu Stanisław zbiegł.

Przybył wkrótce lekarz Dr. Potok i stwierdził już zgon wskutek przebiecia serca. Na miejscu zebrały się tłumy ludzi. Późną nocą ujęto mordercę.

Należy zaznaczyć, że kłótnia spowodowana nieporozumieniem o 10 groszy w czasie rozliczania się.

Morderstwo czy samobójstwo?

Przed sądem przysięgłym w Tarnowie rozciął się 15 bm. poraż grzy proces wybitnie posłażkowy przeciw braciom Salomonowi i Chasklowi Steinerom, urodzonym i zamieszkałym w Wesolowie obok Zakliczyna o morderstwo, dokonane w nocy z 22 na 23 grudnia 1932 między godz. 22 a 24 na osobie śp. Marji Bażińskiej, byłej służącej matki oskarżonych.

Ponura ta tragedia przedstawia się następująco: Dnia 23 grudnia 1932 o godz. 7 rano Józefa Bronczykówna, służąca Mojżesza Steinera, zamieszkałego obok Tauby Steiner, matki oskarżonych, zauważyła w studni przy zanurzonym w wodzie, a ponad powierzchnię wystającym tylko nogi, w których rozpoznano śp. Marję Bażińską. Obok studni znajdowały się dwie konewki, względnie wiadra, będące własnością Tauby Steinerowej.

Biegli sądowi p. Dr Adolf Bodzenta z Zakliczyna, a następnie pp. Dr Fränkeli i Dr Türschmid z Tarnowa orzekli, że śmierć nastąpiła na skutek uderzeń twardej i tępej narzędziem o dużej objętości i szerokiej powierzchni, przyczem zarszenie głębi pp. Dr Fränkeli i Dr Türschmid twierdzą w swem orzeczeniu, że taki sam efekt uszkodzeniowy mogły powstać z upadku ze znacznej wysokości.

Pod zarzutem dokonania tego morderstwa przystawiono braci Salomona i Chaskla Steinerów, a prokuratora wygotowała akt oskarżenia, w którym czytamy, że tylko im (Steinerom), zwłaszcza Salomonowi Steinerowi mogło zależać na zgładzeniu Bażińskiej, która wkrótce miała zostać matką niedługiego dziecka, spłodzonego przez Salomona Steinera.

Według aktu oskarżenia zaiste miało następujący przebieg: Oskarżeni, planując uśmiercenia Bażińskiej, wywabili ją w nocy z domu pod jakimś pozorem. Możliwie, że do stodoly. Tutaj jakimś twarde narzędziem ugodził ją w głowę tak, że straciła przytomność i upadła na ziemię, a dla upożyczenia samobójstwa wrzucił ją do studni Mojżesza Steinera. Ten końcowy etap danemu oskarżeniu stwierdzili świadkowie Baci i Sukman, którzy usłyszeli brzyk i obijanie przy studni i ujrzeli dwóch osobników, uciekających do domu oskarżonych. Według aktu oskarżenia osobnikami tymi byli właśnie oskarżeni Steinerowie.

W pierwszym dniu rozprawy przesłuchano oskarżonych, którzy wypierali się wszelkiej winy. Salomon Steiner wprawdzie przyznał, że miał stosunek do Bażińskiej, ale przeżył ją, jakoby był ojcem nieślubnego dziecka śp. Bażińskiej, a Ch. Steiner cały ten proces przypisuje świadkowi Salomonowi Sukmanowi, rzekniemu, który żył w nienawiści do Steinerów na tle zażartego konkurencyjności. Drugi zaś świadek Bacia, handlarze raz z Sukmanem, a Pałach miał z oskarżonym jakiś spór o utracony zarobek. Obaj oskarżeni twierdzą, że od godz. 22 nie wydali się z domu.

Świadek Bronczykówna zeznała, że Bażińska opowiadała jej, że miała stosunek z Salomonem Steinerem i z tego stosunku zaszła w ciążę. Ponadto Bażińska kilkakrotnie oświadczyła jej, że będzie musiała odebrać sobie życie, mówiąc, że matka ją zapewne wyrzuci, jeżeli się dowie, że dziecko pochodzi od Żyda. Zeznawał cały szereg świadków, jak: Mojżesz Steiner, Bronczykówna, Ludwinianka, Zimonowa, Strjyjski, Pałach, Sikora, Orlundyma, Janowska, Strjyjska. Ale głównymi świadkami oskarżenia byli Sukman, Pałach i Paca, którzy zeznali we środę. Władca Pałach twierdzi, że krytyczny niosł odbywał służbę stróża nocnego na przestrzni między Stróżami a Wesolowem. O godz. 10-30 idąc razem ze Strjyjskim w stronę do domu Mojżesza Steinera, widział Chaskla Steinera ubranego w koszulek, zamykającego furtkę swego domu (Strjyjski zeznał, że nie widział).

Świadek Bacia zeznał, że idąc razem z Sukmanem ze Stróż, wyszła z pobliżu studni Mojżesza Steinera stuk wiadra i skrzyń żorawia od studni, gdy podszedł bliżej, dwóch osobników uciekało przed nim. Nie rozpoznał ich, lecz zauważył, że jeden był większy i był ubrany na czarno, a drugi mniejszy był ubrany w czemś podobnym do koszulka. Zeznania Sukmana są mniej więcej identyczne z zeznaniami Bacy.

We środę zeznali ponadto świadkowie Ochwat, posterunkowy Curylo, Jędzicko, Szymon Steiner, Chaskel Jelles, który zeznał, że bezpodstawnie aresztowaniu Steinerów, Sukman zwrócił się do rodziny oskarżonych z propozycją, by mu dano 200 dolarów i wówczas tak zrobi, by nic nie było. Świadek Jakubowicz znów opowiada, że Sukman zwrócił się do niego z propozycją przekupienia Bacy za 1000 zł.

Rozprawa trwała nad. W płatek złoży swie orzeczenie słynny biegły prof. Olbrych z Krakowa. Zakonczenie procesu i wyrok spodziewany jest w płatek w godzinach wieczornych.

Trybunałowi przewodniczył wiceprezes Sądu okręgowego Jurasz, wotują sso Kalafarski i sso Łucki, jako sędzia zapasowy funguje sso Chodnicki. Oskarża prok. Klimczyk, bronia Dr Aschenbrenner i Dr Pfeffer z Krakowa.

Kolegę Janowski Grünspanowi z okazji żaręciny z p. Regda Laufer z Bielska serdecznie gratuluja

Janek Fries z żoną

Milek Fries, Janek Jakubowicz

Błp. HENRYK DAAR

Błp. Henryk Daar, 16 letni uczeń VI kl. gimn., kapłak się w niedzielę, 13 bm. w Dunaju, ułonił wskutek uderu serca. Wieść o nagłej i tragicznej śmierci młodego i ogólnie lubianego chłopca rozszalała się lotem błyskawicy po mieście w godzinach wieczornych i wstrząsnęła całą ludnością żydowską naszego miasta, a pograżoną w głębokim smutku rodzinie towarzyszyły powszechne współczucie.

Pogrzeb odbył się nazajutrz popołudniu przy liczny udział koleżanek szkolnych i organizacyjnych, oraz wielkich życzliwych. Nad grobem przemówił p. prof. Wachtel i p. Kelsch imieniem org. „Haszomer Haciai”, której zmarły był członkiem.

Żyd. org. skautowa „Haszomer Haciai” w Tarnowie komunikuje:

Błp. Henryk Daar był członkiem organizacji skautowej (z gódu „Alhamszmar” kwicy „Solet”). Na żałobnym raporcie org. który odbył się wieczorem w dniu Jego tragicznej śmierci, ogłoszono iż dzień żałoby całej organizacji, w ciągu którego nie będzie prowadzona żadna praca org. Do dnia 15 maja br. wiecz. lokal był zamknięty.

Zbiórka uliczna na kolonję letnią, która miała się odbyć 15 maja br. została przesunięta za zgodą władz powiatowych na dzień 29 maja br. Doroczną wieg. org. przesunięto z Szawuot na 26 maja, a jubileuszową wystawę prac skautowych z Szawuot na 3 czerwca br.

Tow. Mendlowi Daarowi z powodu zgonu błp. Syna wyraża szczerze współczucie

Komitet Lokalny Org. Sjońskich w Tarnowie.

Diugoletniemu członkowi WP Mendlowi Daarowi z powodu zgonu Jego błp. Syna wyraża głębokie współczucie

Zarząd centralny Ż.T.G.S. „SAMSON” w Tarnowie.

Z powodu tragicznego zgonu błp. Henryka Daara wyrażają pograżoną w głębokim smutku rodzinie szczerze współczucie

Wulfowie Götzelrowie

W Panu M. Daarowi z powodu śmierci ukocha-nego błp. Syna wyraża najgłębsze współczucie

Izak Engelberg

Szczerze i serdeczne współczucie wyrażają WPań-stwu M. Daarom z powodu tragicznego zgonu Ich błp. Syna Henryka

Roskesowie

Z powodu zgonu błp. Henryka Daara wyrażają pograżoną w głębokim smutku rodzinie szczerze współczucie

Bracia Perlberger

WPanu Mendlowi Daarowi z powodu zgonu Jego błp. Syna Henryka wyrażają głębokie współczucie

Zauder, Weinstock i Grünspan

Czcigodnemu Szefostwu W. P.

Daarom z powodu zgonu Ich najukochańszego Syna wyraża najgłębsze współczucie

Personal biurowy Centrali

„WUDETA” w Tarnowie.

Zarząd Nowej Synagogi

ogłasza, że w czasie Świąt Szawuot odprawi modły p. nadtanor Rosenblatt z wzmocnionym chórem pod batutą dryg. p. Kinslera i wykonane będą następujące utwory religijne w nowym opracowaniu muzycznym:

Sobota dnia 19 bm. początek modłityw o godz. 8-40 wiecz: 1) Ahawas ołam, 2) Haszkiejwne.

Niedziela dnia 20 bm. modłitywa poranna; początek o godz. 8 rano: 1) Tisburach, 2) Kidusza Szachris, 3) Adoszem zechurini, 4) Mu usziw, 5) Ein kumochu, 6) Adoszem, Adoszem, 7) Umipnei chatuchno.

Modłitywa wieczorna, początek o godz. 7-30 wiecz: 1) Ahawas ołam, 2) Emes wemuna.

Poniedziałek dnia 21 bm., początek modłityw o godz. 8 rano: 1) Tisburach, 2) Kidusza Szachris, 3) Adoszem zechurini, 4) Min hamejar, 5) Ein kumochu, 6) Adoszem, Adoszem, 7) Haskarat neszmuth, 8) Kidusza Mussaf.

Wykaz puszek ściennych za marca.

Klub Maz. 1051, Dr. Jeckel 4—, B. Umański 295, Dr. Schönfeld 281, Herman Fluhr 226, Kornmehl i Fessel 205, Chiel Kurc 188, Plughat Akiby 184, Dyr. Lieblieb 180, Tauba Grünfeld 170, Dr. Leibel 160, Dr. Feivel 155, Dr. Mandel 152, Tow. Eskonlowe 151, Czytelnia Ichud 150, Katznowera 150, Edelsteinowa 150, Wolf Kohane 120, Eljasz Fluhr 120, Mandelbaum 114, H. Neuman 111, Naft. Grünspan 110, Kiršin (Kawianka) 107, Leon Fleischer 105, Toder i Grünberg 103, Grünhut 102, Po 1 zł, Zew Rapaport, Dyr. Schinagel, Izn. Löffelholz, Mendel Kurc, Szpital Żydowski, Dr. Ofnir, Herman Kirsch, O. Jortner, Dr. Emil Merz, Samuel Jakob, R. Wertheimer, Joachim Neiger, Abraham Spielman, Wolf Grotzer, Chaim Reich, Katz i Fleischer, Samuel Weintraub, Ch. Rössler, Berner, Dr. Wasserman, Wurzel i Daar, Feuerlicht 097, Związek Kredytowy 091, Ojzasz König 090, Maria Kimel 090, Natan Freiman 087, Lasar Selinger 085, Rubin Hönig 085, Regina Flahrowa 080, Tobiasz Bleiwies 076, Israel Koch 076, Burstyn 075, Aaron Chocner 072, Salomon Kleinkopf 071, Elka Beck 070, Schaif 070, Bernard Salz 070, Dora Unger 068, S. Ch. Korn 067, Leon Rachmil 065, M. Weisman 064, Po 0.60 Aaron Reinhold, Dr. Chomel, Mirjam Fisch, Samuel Spaanat, Anisfeld, Mojżesz Siper 057, Aaron Weiser 057, Naft. Argand 052, Potaschman 055, Jakob Grosbard 052, Grosbard 052, Po 0.50 Abraham Blonder, S. Grün, Dr. Fenichel, Isak Kampf, Lederberg, David Silber, Simcha Keller, Pluga Gordonja, Szymon Leiner, Juda Freilich, Natan Melinger, Bierer, Dr. Weit, Dora Blatt, Mechel Felber, Debora Sturm, Israel Berkelhaem, Jakubowicz, Wymsiner, Henryk Sommer, Frydzia Fisch, Emil Lichtblau, Józef Schwarz, Pinkas Salomon, Abraham Nowak, Reinow, Samuel Dintenfuss, Ch. Grünstein, Biblioteka „Safa Beretta“ 044, Dr. Fisch 041, Po 0.40 Fischler, A. L. Miller, Dankowitz, Henryk Rausch, Cenekatfel, Henryk Teitelbaum 039, Herman Postron 038, Markus Freiman 038, Jakob Hölländer 036, Leon Koch 035, Isak Eichenwald 035, Po 0.34 Neugasser, Benj. Gawurliowicz, Zygmunt Körner, Oskar Weinrieb, Po 0.30 Fuchs, Apfelbaum, Kupfermanow, H. Stölzer, Zwi Zwecher, Moniek Laub, Isak Zauder 027, Ch. Ehrlich 027, Salomon Schönberg 026, Po 0.25 Chaim Albaum, Wilhelm Herzog, Israel Reich, Po 0.20 Reich, Hirsch Schraub, Rubin Zweig, Pfeifferow, Ojzisz Kleiner, Abraham Hauser, Maria Lemberger, Danowha, H. Teitelbaum, Salomon Hütter, Argand, Red. Tyg. Zyd., Szymon Wurzel 017, Moses Kurc 015, Kornito 011.

P. Józef Müller za nieprzyjętą należność za książkę ołiarował 8 zł.

Z wydawnictw.

Hanover organ młodzieży ogólnosjonistycznej jedynotowa na kwiecień maj 1934 zawiera następującą treść:

(K. R.) Chłut miszarot, I. Sum — O wychowanie młodzieży. I. S. — Na posterunku (po sesji A. C., konferencja wileńska, osiedlenie kibucu). R. Rosenblatt — Ku krystalizacji pojęć (część III). M. Kolodow — O ciekłą próbę. I. Goldstein — Już czas. Ch. Danhersch — Wychowanie narodowe. S. Katskalis — Pojemność Palestyny. Młodzież ogólnosjonistyczna w Palestynie. — Po A. C. Kronika.

Już ukazała się z okazji Jubileuszu 50-lecia ruchu Sjonistycznego w Tarnowie, — nakładem Kom. Lokalnego Organizacji Sjon. w Tarnowie

Pamiętnik Księga Jubileuszowa

„50 LAT SJONIZMU“

1884—1934

TRĘŚĆ:

Dr. A. Chomet — Nasz hold. Dr. A. Salz — 30 lat sjonizmu (1884-1914). E. Schwager — Przedświata sjonizmu. Joachim Neiger — Było to ongiś... (bajka dla wnuków). E. Bienenstock — „Miriam“ — Dr. W. Berkelhammer — Tarnów w geografii sjonizmu. Dr. I. Schwarzbar — Za lat pięćdziesiąt. Dr. S. Feldblum — Fantasi. Dr. S. Goldberg „Kokko judystyczny“ „Bar-Kochba“ w Tarnowie. Emilia Mandelbaum — Dzieje ruchu sjonistycznego-kohobitego A. Kohane — Moj stodoła, do sjonizmu tarnowskiego. M. Wiesenfeld — Atak Tarnowa w ruchu młodzieży ortodoksyjnej. H. Jachacz. Dr. A. Salz Wspomnienie i konflikt z Herzlem. Dr. S. Schönfeld — Okres donikozjoterji. D. Malz — Sjonizm rewolucyjny (1880-1886) Dr. S. Mann — Sjonizm i praca w Tarnowie od roku 1914-1924. H. Fluhr. Gracj wspomnienie. Dr. A. Chomet — Ludzie i zdarzenia. Dr. W. Schenkel — Jeszcze nie czas

Cena Księgi Pamiętnikowej wynosi 3 zł. Nabyć można w księgarni Z. Fenchla w Tarnowie ul. Wałowa, lub w sekretariacie Org. Sjonistycznej ul. Goldhamera 5.

Z okazji 50 lecia istnienia Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie odbędzie się w niedzielę dnia 27 maja 1934

UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWE

z następującym programem:

1. Godzina 9 przedpołudniem:

Uroczyste nabożeństwo w Nowej Synagodzie. Modły odprowadzą nadkantor p. Rosenblatt z udziałem chóru pod batutą p. Kisslera.

Przemówienie p. Joachima Neigera, członka Komitetu akcyjno-sjonistycznej Org. Sjonistycznej.

2. Godzina 10 przedpołudniem:

Ochob zrywający młodzieży sjonistycznej zaważ z rewii i defiladą do boku ZTGS. „Samson“ w Tarnowie, przy ul. Gen. Berna.

Przemówienie p. Dra Wolfa Schenkla.

3. Godzina 3 popołudniu:

Zjazd okrojowy Org. Sjon. w sali Sokoła i „Samson“ ul. Topolowa, budynek szkoły bar. Hirscha, z udziałem Chłut Ekzekutywy.

4. Godzina 7-30 wieczorem:

Uroczysta Akademia w sali Sokoła i w Tarnowie z następującym programem:

1) Zaganienie: Dr. Abraham Chomet, prezes Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

2) Historyczne podstawy Państwa Żydowskiego Dr. Abraham Sal, wiceprezes I-go Kongresu Sjonistycznego.

3) 50 lat Sjonizmu: Dr. Ignacy Schwarzbar, prezes Światowego Związku Ogólnych Sjonistów, członek Komitetu akcyjnego światowej Organizacji Sjonistycznej.

4) Produkcie świata hebrajskiego chóru ludowego „Jazani“ przy org. „Fartut“ w Tarnowie pod batutą p. prof. Weissa

Lag beomer Skauta Religijnego.

Lag beomer. 150 umundurowanych skautów Hanzaszer Hadami murem maszerując z śpiewem na uszach w stronę Złobici. Wytył turkoczą bryczki ze „staryszyną“ bo Patronat, Mizrach, Bruria i Cezaj Mizrach sąsiadami towarzyszy biorą tym razem udział w naszej wycieczce i zabawie. Razem 250 ludzi. Liczny zastęp przybywa i rozbiła obóz. W mig sznur otacza pole, bramy tworzą galezie, a u obydwu stron wejścia tkwią chorągiewki pilnie przez chorążych strzeżone. Ustawiają się zastępy w kształt podkowy i rozpoczynają się raporty uroczyste. Sprawozdanie zwiegle, dosadnie charakteryzujące pracę i rozwój korzystny dnia. Patrzmy na siebie. Nie jesteśmy garstką — jesteśmy liczną rzeszą gotową do wielu wyczynów. Starszyna patrzy, podziwia i pyszni się „swoją“ młodzieżą. Pochwały, nagany, plany na przyszłość i plan dalszej wycieczki i hura! Swoboda! Pilka — zabawa, potem pogadanki wreszcie modlitwa. Wszyscy wytył na nas wrazenie. Inaczej niż tam w mieście się tutaj bawi, jakoś weselej na duszy, swobodnie, modlitwę odpowiadając się z o wiele większym namaszczeniem.

Ale czeka nas miła niespodzianka. Noc nas spowiada, siedzimy na polanie, gdy zdala zabłyśło ognisko. Biegniemy, tańczymy wokół, a ogień płonie i że coraz więcej galezi. Wtem gwizd. Bar Pincas przemawia — miłe rekiesze o Bar — Kochbie i Rabi Akiba. Patronat nasz przemawia. Przemawiają od serca do serca a fantazja pracuje... Cheder... rabi... niedawne czasy... Uzbójni w „strzelby“ i kuli słysmy pod przewodem belfrow za miasto, czas miła... pieśń przerywa zadumkę. Taniec, gwar wrzawa, Haftika i wreszcie powrót do miasta, z nowymi odświeżonymi myślami, i ochotą do pracy we wytyczonym przez ideę kierunku! Brat

Ze sportu.

Tarnowia I b — Ż. M. S. 1:1

Tudno się na boisku Z. M. S. urodziła normalna gra, to też była ona mało interesująca i stała na niskim poziomie.

Drużyny były zupełnie równorzędne. Sędzia p. Joniec z Nowego Sącza B. słaby, dostosował się do poziomu gry.

WKS. 16 p. p. — Jutrzenka 2:1

Mimo zwycięstwa grali wojskowi B. słabo i lewnie, a nawet na zwycięstwo nie zasłużyli. W pierwszych rozgrywkach B-klasy drużyna WKS u bardzo ładnie się prezentowała i była poważnym kandydatem na mistrza, obecnie jednak gra coraz słabiej. Gra, prowadzona w słabym tempie, nie dała publiczności żadnej emocji.

Sędziował p. Jachowicz z Krakowa B. słabo.

Czarni — Moście 5:1

Zupełna przewaga Czarnych, którzy gromili przez cały czas zawodów nad przeciwnikami i zasłużyli na tak wysokie zwycięstwo.

Sędziował p. Ungar B. słabo.

Metal — Sandecja 2:0

Gra równorzędna. Do paury winik bezbramkowy. Po pauzie przeprowadza Metal kilka ataków i zdobywa 2 bramki.

Sędzia p. Bałowski B. słaby.

Tabela rozgrywek o mistrzostwo klasy B przedstawia się obecnie następująco:

klasa	liczba gier	slas, bramki	Punkty
1. Metal	7	24: 7	12
2. 16 p. p.	7	25: 8	12
3. Tarnowia II	7	20: 7	10
4. Czarni	7	21: 13	10
5. Sandecja	7	18: 8	8
6. Jutrzenka	7	20: 12	8
7. Z. M. S.	7	8: 15	6
8. Samson	7	8: 16	6
9. Moście	7	9: 14	4
10. Strzelec	7	6: 18	4
11. Makkabi	7	9: 25	2
12. Gwiazda	7	4: 29	2

Lekka atletyka:

Staraniem sekcji lekko-atl. ZTGS. „Samson“ odbył się w niedzielę dnia 12 bm. Dzień sprintu z udziałem Sokoła, Metalu, Tempa i Samsonu. Wyniki były następujące: Bieg na 80 m Gross (Samson) czas 9,6, Bieg na 100 m Gross (Samson) czas 12, Bieg na 200 m Gross (Samson) czas 25,8.

Skok w dal: Sommer (Samson) czas 5,88, Bieg na 80 m Pań: Mannówna (Samson) 9, na 80 m Mannówna (Samson) 11,7.

KRONIKA.

Osobiste. Lekarz Emil Dintenfuss rodem z Tarnowa uzyskał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora medycyny.

Bnej Sjon. Sobota 19 maja br. godz. 2:30 pop. Spacer organizowany z pogadanką tow. Feiwa. Zbiorka w lokalu.

Wtorek 22 maja br. godz. 8 wiecz. seminarium hist. sjonizmu.

Sroda 23 maja br. godz. 7:30 wiecz. kurs heftow. Feiwa, godz. 8:15 wiecz. kurs średni hebrajskiego tow. Grünspana.

Czwartek 24 maja br. godz. 8 wiecz. kurs hebr. tow. G. Stankmanow, godz. 8:30 wiecz. Aktualia sjonistyczne.

Tarbut. Posiedzenie wydziału odbędzie się w poniedziałek dnia 21 bm. o godz. 8:30 wieczór w lokalu Ochotnicy Żyd. przy ul. Goldhamera.

Uprząs się wszystkich członków wydziału o bezwzględnie i punktualnie przybycie.

Org. A. H. H. „Akiba“. W sobotę, dnia 19 bm. odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Szpitalnej 26, o godz. 4-jej popoł. uroczysty raport gniazda ze współdziałem Patronatu i Opiekę rodzicielską.

W poniedziałek, dnia 21 b. m. rewia świąteczna, połączona z wycieczką. Wymarsz z lokalu o godz. 2-jej popoł.

Dnia 27-go maja odbędzie się wielki zlot galii tarnowskiego w Tarnowie.

Stronniotwo Państwa Żydowskiego. W niedzielę, dnia 20 maja o godz. 3 pop. odbędzie się planne Zebranie członków połączone z referatem. Uprząs się o pewne i punktualnie przybycie.

Brith Hakaniim. W sobotę dnia 19 maja o godz. 3 pop. odbędzie się zbiórka całego gniazda połączona z muzystką.

W poniedziałek dnia 21 b. m. o godz. 3 pop. odbędzie się referat (tow. Dra. S. Goldberga Przewod. Komisji Z. F. N. p. t. „Żydowski Fundusz Narodowy“ dla członków „Brith Hakaniim“ i „Hechaluk Hamidnat“).

Prawdziwa atrakcją teatralną będzie jedyny występ Zespołu Teatru Krakowskiego pod Dyrekcją T. Pilarskiego, który wystawi ostatnią sensację teatralną t. j. „Rodziny“ Antoniego Słonimskiego, komedję pełną aktualnego humoru i satyry. Szluka ta, która wszędzie odniosła niebywałe powodzenie i jeszcze dziś jest na afiszach Warszawy, Krakowa i Lwowa, zgromadzi także i w Tarnowie elitę publiczności tarnowskiej. Występ odbędzie się w poniedziałek 21-go maja br. w sali Sokoła. Zespół przyjeżdża w pełnym składzie z własnymi dekoracjami. Sprzedaż biletów po cenie od 75 gr. do 2 zł. przy rozpoczęciu w księgarni Seana.

„Wesoły Amor“ znany teatr rewjowy przybywa do Tarnowa w najbliższych dniach z pierwszorzędym repertuarem.

Rutynowany pedagog z wieloletnią praktyką udziela

LEKCYJ JEZYKA HEBRAJSKIEGO

nową i łatwą metodą. Złogostnia • Rybna 2, m. 7